

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji razširjeni senat)

z dne 7. junija 2017¹

„Nepogodbena odgovornost — Zastopanje Unije — Zastaranje — Odprava pravnih učinkov odločbe, ki je postala pravnomočna — Popolnost tožbe — Dopustnost — Člen 47 Listine o temeljnih pravicah — Razumni rok sojenja — Enako obravnavanje — Premoženska škoda — Nastala škoda — Izgubljeni dobiček — Nepremoženska škoda — Vzročna zveza“

V zadevi T-673/15,

Guardian Europe Sàrl s sedežem v Bertrangeu (Luksemburg), ki jo zastopata F. Louis, odvetnik, in C. O'Daly, solicitor,

tožeča stranka,

proti

Evropski uniji, ki jo zastopata:

1. Evropska komisija, ki jo zastopajo N. Khan, A. Dawes in P. van Nuffel, agenti,
2. Sodišče Evropske unije, ki ga zastopata J. Inghelram in K. Sawyer, agenta,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 268 PDEU za povrnitev škode, ki naj bi jo tožeča stranka utrpela, prvič, zaradi trajanja postopka v okviru zadeve, v kateri je bila izdana sodba z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), in drugič, zaradi kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v Odločbi Komisije C(2007) 5791 final z dne 28. novembra 2007 v zvezi s postopkom na podlagi člena [101 PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39165 – Ravno steklo) in v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494),

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji razširjeni senat),

v sestavi S. Papasavvas, predsednik, I. Labucka, sodnica, E. Bieliūnas (poročevalec), V. Kreuschitz in I. S. Forrester, sodniki,

sodna tajnica: C. Heeren, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 11. januarja 2017

izreka naslednjo

¹ — * Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

I. Dejansko stanje

- 1 Družba Guardian Industries Corp. in tožeča stranka, družba Guardian Europe Sàrl, sta v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 12. februarja 2008 vložili tožbo zoper Odločbo Komisije C(2007) 5791 final z dne 28. novembra 2007 v zvezi s postopkom na podlagi člena [101 PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39165 – Ravno steklo) (v nadaljevanju: odločba C(2007) 5791). V tožbi sta Splošnemu sodišču v bistvu predlagali, naj to odločbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša nanju, in zniža znesek glob, ki sta jima bili s to odločbo naloženi.
- 2 Splošno sodišče je s sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), tožbo zavrnilo.
- 3 Družba Guardian Industries in tožeča stranka sta 10. decembra 2012 vložili pritožbo zoper sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494).
- 4 Sodišče je s sodbo z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), prvič, sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), razveljavilo v delu, v katerem je bil s to sodbo zavrnen razlog, ki se je nanašal na kršitev načela prepovedi diskriminacije, kar zadeva izračun zneska globe, ki je bila solidarno naložena družbi Guardian Industries Corp. in tožeči stranki, in v delu, v katerem je bilo tema družbama naloženo plačilo stroškov. Drugič, Sodišče je razglasilo za ničnen člen 2 odločbe C(2007) 5791 v delu, v katerem je znesek globe, ki je bila solidarno naložena družbi Guardian Industries in tožeči stranki, določen v višini 148.000.000 EUR. Tretjič, Sodišče je odločilo, da se zaradi kršitve, ugotovljene v členu 1 odločbe C(2007) 5791, znesek globe, ki je solidarno naložena družbi Guardian Industries in tožeči stranki, določi v višini 103.600.000 EUR. Četrtič, Sodišče je v preostalem pritožbo zavrnilo. Petič, Sodišče je plačilo stroškov porazdelilo.

II. Postopek in predlogi strank

- 5 Tožeča stranka je 19. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo proti Evropski uniji, ki jo zastopata Evropska komisija in Sodišče Evropske unije.
- 6 Splošno sodišče je 17. februarja 2016 to zadevo dodelilo tretjemu razširjenemu senatu.
- 7 Komisija in Sodišče Evropske unije sta 16. februarja 2016 oziroma 18. februarja 2016 vložila odgovor na tožbo.
- 8 Tožeča stranka je 22. aprila 2016 vložila repliko. Sodišče Evropske unije in Komisija sta 25. maja 2016 oziroma 7. junija 2016 vložila dupliko.
- 9 Splošno sodišče je 12. septembra 2016 ugotovilo, da stanje in rešitev te zadeve glede na njen predmet zahtevata, da se mu zagotovi dostop do spisa v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494) (v nadaljevanju: zadeva T-82/08). Tako je Splošno sodišče v okviru ukrepov procesnega vodstva, določenih v členu 89 Poslovnika, sklenilo, da bo v spis v obravnavani zadevi vložilo spis iz zadeve T-82/08.
- 10 Splošno sodišče je 14. decembra 2016 pozvalo tožečo stranko, naj predloži nekatere dokumente in odgovori na vprašanje. Tožeča stranka je ti zahtevi izpolnila v roku.

- 11 Sodišče Evropske unije je 16. decembra 2016 zahtevalo vročitev spisa iz zadeve T-82/08.
- 12 Stranke so na obravnavi 11. januarja 2017 podale navedbe in odgovorile na ustna vprašanja Splošnega sodišča.
- 13 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
  - Uniji, ki jo zastopata Komisija in Sodišče Evropske unije, naloži povrnitev škode, ki jo je utrpela s tem, da je Splošno sodišče kršilo zahteve, povezane s spoštovanjem razumnega roka sojenja, in sicer tako, da so ji izplačani zneski, navedeni v nadaljevanju, od 12. februarja 2010, po povprečni obrestni meri, ki jo je Evropska centralna banka (ECB) uporabljala v upoštevnem času za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki;
    - 936.000 EUR za stroške garancije;
    - 1.671.000 EUR za oportunitetne stroške ali izgubljeni dobiček;
    - 14.800.000 EUR za nepremoženjsko škodo;
  - Uniji, ki jo zastopata Komisija in Sodišče Evropske unije, naloži povrnitev škode, utrpele zaradi kršitve načela enakega obravnavanja s strani Komisije in Splošnega sodišča, in sicer tako, da so ji izplačani zneski, navedeni v nadaljevanju, po povprečni obrestni meri, ki jo je ECB uporabljala v upoštevnem času za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki;
    - 1.547.000 EUR za stroške garancije;
    - 9.292.000 EUR za oportunitetne stroške ali izgubljeni dobiček;
    - 14.800.000 EUR za nepremoženjsko škodo;
  - toženima strankama naloži plačilo stroškov.
- 14 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
  - zavrže tožbo v delu, v katerem se nanaša nanjo;
  - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.
- 15 Sodišče Evropske unije Splošnemu sodišču predlaga, naj:
  - zavrže odškodninski zahtevek kot nedopusten v delu, v katerem se nanaša na škodo pred 19. novembrom 2010, in v delu, v katerem se nanaša na odškodnino za premoženjsko škodo v zvezi z oportunitetnimi stroški ali izgubljenim dobičkom;
  - vsekakor zavrne odškodninski zahtevek kot neutemeljen glede premoženjske in nepremoženjske škode;
  - podredno, zavrne odškodninski zahtevek kot neutemeljen glede premoženjske škode in *ex aequo et bono* prizna odškodnino v najvišjem znesku 5000 EUR iz naslova nepremoženjske škode;
  - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

III. Pravo

A. Dopustnost

16 Komisija in Sodišče Evropske unije navajata več ugovorov nedopustnosti.

1. Dopustnost predloga za povračilo škode, ki temelji na domnevni kršitvi razumnega roka sojenja, v delu, v katerem se ta predlog nanaša na Unijo, ki jo zastopa Komisija

17 Komisija trdi, da je predlog za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne kršitve zahtev, povezanih s spoštovanjem razumnega roka sojenja (v nadaljevanju: razumni rok sojenja), v delu, v katerem se nanaša na Unijo, ki jo zastopa, nedopusten, ker ji tožeča stranka s svojim predlogom ničesar ne očita.

18 V zvezi s tem zadostuje spomniti, da Unijo v okviru odškodninskih tožb za povrnitev škode, ki naj bi nastala zaradi morebitne kršitve zahtev, povezanih s tem, da sodišče Unije spoštuje razumni rok sojenja, zastopa Sodišče Evropske unije (glej sklepa z dne 6. januarja 2015, Kendrion/Evropska unija, T-479/14, neobjavljen, EU:T:2015:2, točke od 14 do 19 in navedena sodna praksa, in z dne 2. februarja 2015, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, T-577/14, neobjavljen, EU:T:2015:80, točke od 22 do 29 in navedena sodna praksa).

19 Zato je treba predlog za povračilo škode, ki naj bi jo tožeča stranka zaradi domnevne kršitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 utrpela, zavreči kot nedopusten v delu, v katerem se nanaša na Unijo, ki jo zastopa Komisija.

2. Ugovori nedopustnosti zaradi zastaranja

20 Komisija trdi, da je predlog za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakosti obravnavanja, nedopusten v delu, v katerem se ta predlog nanaša na Unijo, ki jo ta institucija zastopa. Na podlagi člena 46 Statuta Sodišča Evropske unije naj bi bil namreč ta predlog dopusten zgolj, če bi se nanašal na povrnitev škode, ki je nastala v manj kot petih letih pred vložitvijo tožbe v tej zadevi, to je škode, nastale po 19. novembru 2010. Tožeča stranka naj bi Splošnemu sodišču očitala, da ni najpozneje do 12. februarja 2010 razglasilo za nično odločbo C(2007) 5791 z obrazložitvijo, da je v njej kršeno načelo enakega obravnavanja, zato naj bi bilo iz trditev tožeče stranke razvidno, da bi bilo treba zatrjevano škodo, nastalo po 12. februarju 2010, v celoti pripisati Sodišču Evropske unije.

21 Sodišče Evropske unije trdi, da sta predloga za povračilo zatrjevane škode zastarala glede škode, nastale pred 19. novembrom 2010. Zato naj bi bila odškodninska zahtevka nedopustna glede obdobja pred tem datumom.

22 Tožeča stranka glede predloga za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, trdi, da je bil zastaralni rok iz člena 46 Statuta Sodišča Evropske unije pretrgan s predlogom za razglasitev delne ničnosti odločbe C(2007) 5791. Poleg tega glede predloga za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne kršitve razumnega roka sojenja, izpodbija trditve Sodišča Evropske unije.

23 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 46 Statuta Sodišča Evropske unije, ki se v skladu s členom 53, prvi odstavek, tega statuta uporablja za postopek pred Splošnim sodiščem, določa:

„Tožbe proti Uniji v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti, zastarajo po petih letih od nastanka kršitve. Zastaralni rok se prekine, če se pri Sodišču vloži tožba ali če je oškodovanec predhodno naslovil svojo zahtevo na pristojno institucijo Unije [...]“

24 V obravnavani zadevi tožeča stranka zahteva odškodnino za škodo, ki naj bi jo utrpela, prvič, zaradi trajanja postopka v zadevi T-82/08, in drugič, zaradi kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791 in sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494). Premožensko škodo, ki naj bi domnevno nastala zaradi teh kršitev, predstavlja, prvič, plačilo stroškov bančne garancije za znesek globe, ki ni bil takoj plačan (v nadaljevanju: stroški bančne garancije), in drugič, izgubljeni dobiček, ki pomeni razliko med na eni strani obrestmi na del zneska globe, za katerega je Sodišče v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), nazadnje razsodilo, da je neupravičen, in na drugi strani dobičkom, ki bi ga tožeča stranka lahko imela, če bi znesek, za katerega je Sodišče nazadnje razsodilo, da je neupravičen, investirala v svoje dejavnosti, ne pa ga plačala Komisiji (v nadaljevanju: izgubljeni dobiček). Tožeča stranka zahteva tudi povrnitev nepremoženjske škode zaradi oškodovanja njenega ugleda.

25 Preizkusiti je treba, prvič, zastaranje odškodninskega zahtevka zaradi domnevne škode, povzročene z domnevno kršitvijo razumnega roka sojenja, in drugič, zastaranje odškodninskega zahtevka zaradi domnevne škode, povzročene z dovolj resnimi domnevnimi kršitvami načela enakosti obravnavanja.

a) Zastaranje odškodninskega zahtevka, ki temelji na domnevni kršitvi razumnega roka sojenja

26 V posebnem primeru odškodninske tožbe za povrnitev škode, ki je domnevno nastala zaradi morebitnega neupoštevanja razumnega roka sojenja, je treba začetek teka petletnega zastaralnega roka iz člena 46 Statuta Sodišča Evropske unije, če se je sporni rok sojenja končal z odločbo, določiti na datum, ko je bila ta odločba sprejeta. Ta datum je namreč nedvoumen datum, ki se določi na podlagi objektivnih meril. Zagotavlja spoštovanje načela pravne varnosti in omogoča varstvo pravic tožeče stranke (sodba z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, T-577/14, EU:T:2017:1, točka 47).

27 Tožeča stranka v obravnavani zadevi s prvim predlogom predlaga povrnitev domnevne škode, povzročene z domnevno kršitvijo razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08. Ta zadeva je bila končana s sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494). Zastaralni rok je zato začel teči 27. septembra 2012.

28 Poleg tega je tožeča stranka v tej zadevi vložila tožbo in tako tek zastaralnega roka pretrgala 19. novembra 2015, to je pred iztekom petletnega roka iz člena 46 Statuta Sodišča Evropske unije.

29 Tožba, vložena v tej zadevi, torej ni zastarala v delu, v katerem je njen predmet zahtevk za povrnitev domnevne škode, povzročene z morebitno kršitvijo razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08.

30 Ob upoštevanju navedenega je treba zavriniti ugovor nedopustnosti, ki ga je uveljavljalo Sodišče Evropske unije in ki se nanaša na zastaranje zahtevka za povrnitev škode, povzročene zaradi domnevne kršitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08.

b) Zastaranje odškodninskih zahtevkov, ki temeljita na domnevnih dovolj resnih kršitvah načela enakega obravnavanja

- 31 Razlikovati je treba med zastaranjem zahtevka, ki temelji na domnevni dovolj resni kršitvi načela enakega obravnavanja, storjeni v odločbi C(2007) 5791, in zastaranjem zahtevka, ki temelji na domnevni dovolj resni kršitvi načela enakega obravnavanja, storjeni v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494).
- 1) *Zastaranje zahtevka, ki temelji na domnevni dovolj resni kršitvi, storjeni v odločbi C(2007) 5791*
- 32 Iz sodne prakse je razvidno, da kadar odgovornost Unije morda izvira iz posamičnega akta, začne zastaralni rok teči, ko zadevna odločba začne učinkovati na osebe, ki jih zadeva. Z drugačno rešitvijo bi bilo ogroženo načelo neodvisnosti tožb, saj bi bil postopek z odškodninsko tožbo odvisen od izida postopka z ničnostno tožbo (sodba z dne 19. aprila 2007, Holcim (Nemčija)/Komisija, C-282/05 P, EU:C:2007:226, točka 30; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 8. novembra 2012, Evropaiki Dynamiki/Komisija, C-469/11 P, EU:C:2012:705, točka 38).
- 33 Prvič, najprej je treba ugotoviti, da so glede zatrjevane premoženjske škode domnevni škodljivi učinki odločbe C(2007) 5791 nujno nastali za tožečo stranko s sprejetjem navedene odločbe, s katero ji je bila naložena globa. Poleg tega v nasprotju s trditvijo tožeče stranke njen predlog za razglasitev delne ničnosti odločbe C(2007) 5791 ni mogel pretrgati teka zastaralnega roka. Za začetek teka zastaralnega roka je namreč nepomembno, da je bilo s sodno odločbo ugotovljeno nezakonito ravnanje Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 19. aprila 2007, Holcim (Nemčija)/Komisija, C-282/05 P, EU:C:2007:226, točka 31).
- 34 Tožeča stranka bi tako lahko od trenutka, ko bi vzrok zatrjevane škode postal gotov, vložila tožbo na ugotovitev nepogodbene odgovornosti Unije zaradi domnevne kršitve načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, torej v obravnavani zadevi od pridobitve bančne garancije za del zneska globe in od plačila drugega dela zneska globe (glej v tem smislu sodbo z dne 19. aprila 2007, Holcim (Nemčija)/Komisija, C-282/05 P, EU:C:2007:226, točka 32).
- 35 Poleg tega je začel zastaralni rok teči od trenutka, ko je zatrjevana premoženjska škoda dejansko nastala, torej v tem primeru od trenutka, ko so začeli nastajati stroški bančne garancije in je nastala izguba dobička (glej v tem smislu sodbi z dne 19. aprila 2007, Holcim (Nemčija)/Komisija, C-282/05 P, EU:C:2007:226, točka 33, in z dne 17. julija 2008, Komisija/Cantina sociale di Dolianova in drugi, C-51/05 P, EU:C:2008:409, točka 63).
- 36 Premoženjska škoda – če bi bila dokazana – ki jo zatrjuje tožeča stranka in ki vključuje plačilo stroškov bančne garancije in izgubljeni dobiček zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, je torej nastala ob plačilu prvih stroškov bančne garancije in ob nastanku zatrjevane izgube dobička, to je pred več kot petimi leti od vložitve te tožbe.
- 37 Dalje, v premoženjsko škodo, ki jo zatrjuje tožeča stranka, naj bi bili vključeni zneski, ki jih je bila zavezana plačati banki ob dodelitvi garancije, in izgubljeni dobiček, naveden v točki 24 zgoraj. Iz listin v spisu je razvidno, da naj bi se znesek zatrjevane premoženjske škode povečeval v sorazmerju s številom pretečenih dni.
- 38 Iz tega je razvidno, da je premoženjska škoda, ki jo zatrjuje tožeča stranka, trajajoča.

- 39 Nazadnje je treba spomniti, da pri trajajoči škodi zajema zastaranje v skladu s členom 46 Statuta Sodišča Evropske unije čas več kot pet let pred dejanjem pretrganja, brez vpliva na morebitne pozneje nastale pravice (sodba z dne 21. aprila 2005, Holcim (Nemčija)/Komisija, T-28/03, EU:T:2005:139, točka 70; glej tudi sodbo z dne 16. decembra 2015, Chart/SEAE, T-138/14, EU:T:2015:981, točka 58 in navedena sodna praksa).
- 40 Tožeča stranka je v tej zadevi vložila tožbo in tako 19. novembra 2015 pretrgala tek zastaralnega roka, zato je odškodninski zahtevek za premoženjsko škodo, domnevno nastalo zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791, zastaral v delu, v katerem se nanaša na premoženjsko škodo, ki naj bi nastala pred 19. novembrom 2010.
- 41 Drugič, glede zatrjevane škode, ki zajema oškodovanje ugleda tožeče stranke, je treba poudariti, da ta v tožbi navaja, da je ta škoda nastala ob sprejetju odločbe C(2007) 5791, torej 28. novembra 2007.
- 42 Navesti je treba tudi, da je oškodovanje ugleda, čeprav je to lahko v različnih oblikah, običajno škoda, ki nastaja vsak dan in traja tako dolgo, dokler domnevni vzrok takega oškodovanja ne preneha obstajati. Tako je zlasti, kadar zatrjevano oškodovanje ugleda domnevno izvira v sklepu Komisije, ki je sprejet in razkrit javnosti s sporočilom za javnost ter je objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* v obliki povzetka.
- 43 Iz tega sledi, da je nepremoženjska škoda, ki zajema oškodovanje ugleda in na katero se sklicuje tožeča stranka ter izhaja iz domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, trajajoča.
- 44 Na podlagi sodne prakse, navedene v točki 39 zgoraj, je zato odškodninska tožba zastarala v delu, v katerem se nanaša na povrnitev škode zaradi oškodovanja ugleda v obdobju pred 19. novembrom 2010.
- 45 Tretjič, zavriniti je treba trditve Komisije, da je treba glede na trditve tožeče stranke domnevno škodo iz obdobja po 12. februarju 2010 v celoti pripisati Sodišču Evropske unije. Najprej, te trditve Komisije namreč temeljijo na napačni razlagi vsebine pisanj tožeče stranke. Dalje, Splošno sodišče pred 27. septembrom 2012 ni razsodilo o zakonitosti odločbe C(2007) 5791 glede na načelo enakega obravnavanja.
- 46 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je odškodninska tožba glede premoženjske in nepremoženjske škode, ki naj bi jo utrpela tožeča stranka zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, zastarala v delu, v katerem se nanaša na škodo, ki naj bi nastala pred 19. novembrom 2010.

2) Zastaranje zahtevka, ki temelji na domnevni dovolj resni kršitvi, storjeni v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08)

- 47 Navesti je treba, da je domnevna škoda, povzročena z domnevno dovolj resno kršitvijo načela enakega obravnavanja, storjeno v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), nujno iz obdobja po datumu razglasitve navedene sodbe.
- 48 Na odškodninsko tožbo glede na to, da je bila vložena 19. novembra 2015, kar je v manj kot petih letih po razglasitvi sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), zastaranje, navedeno v členu 46 Statuta Sodišča Evropske unije, ne vpliva.
- 49 Iz tega sledi, da zahtevek za povračilo domnevne škode, ki naj bi jo povzročila domnevna dovolj resna kršitev načela enakega obravnavanja, storjena v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), ni zastaran.

3. Ugovori nedopustnosti, ki se nanašajo na to, da bi se s povrnitvijo zatrjevanega izgubljenega dobička odpravili pravni učinki odločbe, ki je postala pravnomočna

- 50 Komisija in Sodišče Evropske unije trdita, da je treba kot nedopusten zavreči zahtevek tožeče stranke za povrnitev izgubljenega dobička, navedenega v točki 24 zgoraj. Po sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), naj bi namreč Unija tožeči stranki že plačala obresti v znesku 988.620 EUR. Če pa je tožeča stranka menila, da ta znesek ne zadostuje, bi morala enkrat od decembra 2014 vložiti ničnostno tožbo zoper sklep Komisije, v katerem je bil sprejet znesek teh obresti, česar pa ni storila.
- 51 Komisija navaja tudi, da je po izdaji sodbe z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), tožeči stranki plačala obresti v skladu s členom 90(4) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL 2012, L 362, str. 1). Ta določba naj bi omejevala znesek vračila na znesek neupravičene globe, skupaj z obrestmi, nastalimi v skladu s členom 90(2) iste uredbe, ki zahteva preudarno vlaganje teh sredstev in torej relativno skromen donos. Tožeča stranka pa ni izpodbijala člena 90(4) Delegirane uredbe št. 1268/2012 z ugovorom nezakonitosti, ki bi ga vložila na podlagi člena 277 PDEU.
- 52 Tožeča stranka te trditve izpodbija.
- 53 Spomniti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso odškodninska tožba, ki se nanaša na nepogodbeno odgovornost Unije za dejanja ali opustitve njenih institucij, uvedena kot pravno sredstvo, ki je v razmerju do preostalih tožb neodvisno in ki ima v sistemu pravnih sredstev posebno vlogo ter za katero veljajo pogoji za izvajanje, ki so določeni glede na njegov posebni namen (sodbe z dne 28. aprila 1971, Lütticke/Komisija, 4/69, EU:C:1971:40, točka 6; z dne 12. aprila 1984, Unifrex/Komisija in Svet, 281/82, EU:C:1984:165, točka 11, in z dne 10. julija 2014, Nikolaou/Računsko sodišče, C-220/13 P, EU:C:2014:2057, točka 54).
- 54 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da je decembra 2014 Komisija vrnila del zneska globe, ki ga je plačala tožeča stranka in za katerega je Sodišče v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), razsodilo, da je neupravičen. Poleg tega je Komisija plačala obresti na ta znesek v višini 988.620 EUR.
- 55 Tako je Komisija, ker je decembra 2014 vrnila del zneska globe – skupaj z obrestmi – ki je bil s sodbo z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), razglašen za neupravičen, izvršila navedeno sodbo v skladu s členom 90(4) Delegirane uredbe št. 1268/2012, ki določa zlasti, da so po izčrpanju vseh pravnih sredstev, in če je bila globa ali denarna kazen umaknjena ali zmanjšana, neupravičeno pobrani zneski, skupaj z morebiti nabranimi obrestmi, vrnjeni zadevni tretji osebi.
- 56 Člen 266, drugi odstavek, PDEU pa v bistvu določa, da obveznost institucije, katere akt je bil razglašen za ničn, da sprejme ukrepe, potrebne za izvršitev ničnostne sodbe, ne vpliva na obveznost, ki lahko izhaja iz uporabe drugega odstavka člena 340 PDEU.
- 57 Poleg tega je Splošno sodišče že odločilo, da člen 266 PDEU upravi nalaga obveznost povrniti dodatno škodo, ki bi morda izhajala iz nezakonitega akta, razglašenega za ničnega, zgolj če so izpolnjeni pogoji iz člena 340, drugi odstavek, PDEU (sklep z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 62).
- 58 V tej zadevi tožeča stranka, ki med drugim navaja dovolj resno kršitev načela enakega obravnavanja, storjeno v odločbi C(2007) 5791, trdi ravno to, da so pogoji iz člena 340, drugi odstavek, PDEU izpolnjeni in da je namen te tožbe ugotoviti, ali je to tako.

- 59 V zvezi s tem je treba navesti, prvič, da se tožeča stranka ne sklicuje na nezakonitost ukrepa, ki ga je decembra 2014 sprejela Komisija in s katerim ji je plačala obresti.
- 60 Drugič, namen odškodninske tožbe, vložene v tej zadevi, ni, da bi se za tožečo stranko s finančnega vidika vzpostavil položaj, v katerem bi bila, če ne bi bilo ukrepa, ki ga je decembra 2014 sprejela Komisija. Drugače povedano, namen te tožbe ni rezultat, ki bi bil enak rezultatu ničnostne tožbe, ki bi bila vložena zoper ukrep iz decembra 2014.
- 61 Najprej, tožeča stranka namreč zahteva povrnitev izgubljenega dobička, navedenega v točki 24 zgoraj. Ne zahteva torej niti povračila dela zneska globe, ki je bil s sodbo z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), razglašen za neupravičen, niti plačila obresti, ki so nastale, ko je imela ta del zneska Komisija.
- 62 Nato morebitna razglasitev ničnosti ukrepa iz decembra 2014 ne bi povzročila, da bi bil tožeči stranki plačan znesek, ki bi bil enak zatrjevanemu izgubljenemu dobičku, in torej znesek, ki bi bil višji od zneska obresti, ki jih je plačala Komisija.
- 63 Tako je treba ugotoviti, da tožeča stranka v obravnavani zadevi zahteva povrnitev škode, ki se razlikuje od tiste, ki bi izhajala iz neustrezne izvršitve sodbe z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), in ki je dodatna glede na zneske, ki jih je decembra 2014 povrnila Komisija.
- 64 Odškodninski zahtevek, ki ga je tožeča stranka vložila glede domnevnega izgubljenega dobička, nima torej niti enakega predmeta niti učinka kot morebitna ničnostna tožba, vložena zoper ukrep, ki ga je decembra 2014 sprejela Komisija, in torej ni mogoče razsoditi, da je nedopusten zaradi zlorabe postopka.
- 65 Ugovore nedopustnosti, ki se nanašajo na to, da bi se s povrnitvijo zatrjevanega izgubljenega dobička odpravili učinki odločbe, ki je postala pravnomočna, je torej treba zavrniti.

4. Ugovor nedopustnosti, ki se nanaša na nezadostnost jasnosti in natančnosti tožbe v delu, v katerem zajema zahtevek za povrnitev zatrjevane nepremoženjske škode

- 66 Komisija meni, da je zahtevek za povrnitev zatrjevane nepremoženjske škode očitno nedopusten, saj naj bi tožba vključevala zgolj nejasne in nepodprte trditve, da je bila tožeča stranka zaradi naložene globe neupravičeno stigmatizirana s tem, da se je ustvaril vtis o njeni vlogi pri kršitvi pravil o konkurenci, ki je bil popolnoma zavajajoč.
- 67 Vendar je v tožbi pojasnjeno, da naj bi zatrjevana stigmatizacija izhajala iz okoliščine, da je globa, naložena tožeči stranki v odločbi C(2007) 5791, najvišja, čeprav je bila najmanjši proizvajalec ravnega stekla in je bila udeležena pri kršitvi najkrajši čas. Tožeča stranka iz tega sklepa, da so tretje osebe med datumom sprejetja odločbe C(2007) 5791 in sodbo z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), s katero je bil njej naložen znesek globe znižan, menile, da je imela posebno odgovornost v kartelu na trgu ravnega stekla.
- 68 V tožbi so tako dovolj jasne in natančne navedbe glede nepremoženjske škode, ki jo je domnevno utrpela tožeča stranka. Te navedbe so Komisiji omogočile, da razume trditve tožeče stranke in da pripravi svojo obrambo. Poleg tega te navedbe omogočajo tudi Splošnemu sodišču, da odloči o tožbi.
- 69 Ugovor nedopustnosti, ki ga navaja Komisija in ki se nanaša na nezadostnost jasnosti in natančnosti tožbe v delu, v katerem zajema zahtevek za povrnitev zatrjevane nepremoženjske škode, je torej treba zavrniti.

5. Ugotovitev glede dopustnosti

- 70 Prvič, odškodninski zahtevek za škodo, ki naj bi jo povzročila domnevna kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08, je dopusten v delu, v katerem se nanaša na Unijo, ki jo zastopa Komisija.
- 71 Drugič, odškodninski zahtevek za škodo, ki naj bi jo povzročila domnevna dovolj resna kršitev načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, je zastaran v delu, v katerem se nanaša na premoženjsko in nepremoženjsko škodo, domnevno utrpelo pred 19. novembrom 2010.
- 72 Vendar zastaranje na odškodninska zahtevka za škodo, ki naj bi jo povzročila domnevna dovolj resna kršitev načela enakega obravnavanja, storjena v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), ter domnevna kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08, ne vpliva.
- 73 Tretjič, ugovore nedopustnosti, ki se nanašajo na to, da bi povrnitev zatrjevanega izgubljenega dobička odpravila pravne učinke odločbe, ki je postala pravnomočna, in ugovor, ki se nanaša na nezadostno jasnost in natančnost tožbe v delu, v katerem zajema zahtevek za povrnitev zatrjevane nepremoženjske škode, je treba zavrni.

B. Vsebinska presoja

- 74 Člen 340, drugi odstavek, PDEU določa, da Unija v primeru nepogodbene odgovornosti v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.
- 75 V skladu z ustaljeno sodno prakso iz člena 340, drugi odstavek, PDEU izhaja, da sta nastanek nepogodbene odgovornosti Unije in uveljavljanje pravice do povračila nastale škode odvisna od izpolnitve vseh pogojev, to je nezakoničnosti ravnanja, ki se očita institucijam, ter obstoja škode in vzročne zveze med tem ravnanjem in navedeno škodo (sodbi z dne 29. septembra 1982, Oleifici Mediterranei/EGS, 26/81, EU:C:1982:318, točka 16, in z dne 9. septembra 2008, FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 106).
- 76 Če eden od teh pogojev ni izpolnjen, je treba tožbo zavrni v celoti, ne da bi bilo treba preučiti druge pogoje za nepogodbeno odgovornost Unije (sodba z dne 14. oktobra 1999, Atlanta/Evropska skupnost, C-104/97 P, EU:C:1999:498, točka 65; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 15. septembra 1994, KYDEP/Svet in Komisija, C-146/91, EU:C:1994:329, točka 81). Poleg tega sodišču Unije teh pogojev ni treba preučiti v določenem vrstnem redu (sodba z dne 18. marca 2010, Trubowest Handel in Makarov/Svet in Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, točka 42; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 9. septembra 1999, Lucaccioni/Komisija, C-257/98 P, EU:C:1999:402, točka 13).
- 77 V obravnavani zadevi tožeča stranka predlaga povračilo škode, ki naj bi jo utrpela, prvič, zaradi domnevnih dovolj resnih kršitev načela enakega obravnavanja, storjenih v odločbi C(2007) 5791 in v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), in drugič, zaradi domnevne kršitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08.

1. Predloga za povračilo škode, ki naj bi jo utrpela tožeča stranka zaradi domnevnih dovolj resnih kršitev načela enakega obravnavanja, storjenih v odločbi C(2007) 5791 in v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08)

- 78 Prvič, tožeča stranka opozarja, da je Komisija v odločbi C(2007) 5791 pri izračunu zneska glob, naloženih proizvajalcem ravnega stekla, ki so bili vertikalno povezani, izključila interno prodajo teh proizvajalcev. Poleg tega tožeča stranka poudarja, da je Sodišče v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), odločbo

C(2007) 5791 razglasilo za nično zaradi kršitve načela enakega obravnavanja. V teh okoliščinah predlaga povračilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791.

- 79 Drugič, tožeča stranka opozarja, da je bila s sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), njena tožba, vložena zoper odločbo C(2007) 5791, zavrnjena, čeprav je v njej predlagala, naj se zniža znesek globe, ki ji je bila naložena, zaradi diskriminacije, povzročene z izključitvijo interne prodaje pri izračunu globe, naložene proizvajalcem ravnega stekla, ki so bili vertikalno povezani. Poleg tega tožeča stranka poudarja, da je Sodišče v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), razveljavilo zaradi kršitve načela enakega obravnavanja. V teh okoliščinah predlaga povračilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494).

a) Predlog za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791

- 80 Tožeča stranka trdi, da ji je domnevna dovolj resna kršitev načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, povzročila premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ki jo je treba nadomestiti.
- 81 V zvezi s tem je treba spomniti, da mora biti v skladu z ustaljeno sodno prakso škoda, katere povrnitev se zahteva v okviru tožbe za ugotovitev nepogodbene odgovornosti Unije, resnična in gotova, kar mora dokazati tožeča stranka (glej sodbo z dne 9. novembra 2006, Agraz in drugi/Komisija, C-243/05 P, EU:C:2006:708, točka 27 in navedena sodna praksa). Ta mora predložiti prepričljive dokaze o obstoju in obsegu škode, ki jo zatrjuje (glej sodbo z dne 16. septembra 1997, Blackspur DIY in drugi/Svet in Komisija, C-362/95 P, EU:C:1997:401, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 82 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora za to, da je podana vzročna zveza, ki jo zahteva člen 340, drugi odstavek, PDEU, obstajati dovolj neposredna zveza med ravnanjem institucij in škodo (sodbi z dne 18. marca 2010, Trubowest Handel in Makarov/Svet in Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, točka 53, in z dne 14. decembra 2005, Beamglow/Parlament in drugi, T-383/00, EU:T:2005:453, točka 193; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 4. oktobra 1979, Dumortier in drugi/Svet, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 in 45/79, EU:C:1979:223, točka 21). Tožeča stranka mora predložiti dokaz o obstoju vzročne zveze med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo (glej sodbo z dne 30. septembra 1998, Coldiretti in drugi/Svet in Komisija, T-149/96, EU:T:1998:228, točka 101 in navedena sodna praksa).
- 83 Utemeljenost predloga tožeče stranke je treba presoјati z vidika teh načel.

1) Zatrjevana premoženjska škoda in domnevna vzročna zveza

- 84 Tožeča stranka trdi, da ji je domnevna dovolj resna kršitev načela enakega obravnavanja, storjena v odločbi C(2007) 5791, povzročila dve vrsti premoženjske škode, in sicer, prvič, škodo, ki ustreza plačilu stroškov bančne garancije, in drugič, škodo, ki ustreza izgubljenemu dobičku, navedenemu v točki 24 zgoraj.

i) *Uvodne ugotovitve*

- 85 Ko je Komisija tožeči stranki vročila odločbo C(2007) 5791, jo je opozorila, da če bi tožeča stranka začela postopek pred Splošnim sodiščem ali Sodiščem, ne bo sprejela nobenega ukrepa za izterjavo zneska globe, naložene z navedeno odločbo, dokler v zadevi ne bo odločeno, če bosta pred iztekom roka za plačilo izpolnjena dva pogoja. Na podlagi člena 86(5) Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 145) sta bila zadevna pogoja ta: prvič, na terjatev Komisije so morale od izteka roka za plačilo teči obresti po obrestni meri 5,64 %, in drugič, pred iztekom roka za plačilo je bilo treba predložiti bančno garancijo, ki bi bila sprejemljiva za Komisijo in bi pokrivala hkrati dolg in obresti oziroma povečanja dolga.
- 86 Tožeča stranka je v tožbi, vloženi v tej zadevi, pojasnila, da ji je bilo z odločbo C(2007) 5791 naloženo, naj plača globo v znesku 148.000.000 EUR. Najprej trdi, da je takoj plačala znesek 111.000.000 EUR in da je pridobila bančno garancijo za kritje zneska 37.000.000 EUR. Dalje navaja, da je 2. avgusta 2013 ukinila bančno garancijo in da je Komisiji plačala znesek 37.000.000 EUR, skupaj z zamudnimi obrestmi po stopnji 5,64 % in sicer 48.263.003 EUR. Nazadnje poudarja, da je bilo po izdaji sodbe z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), s katero je bil znesek globe znižan za 44.400.000 EUR, očitno, da je bila prilagojena globa v znesku 103.600.000 EUR od začetka krita s plačilom zneska 111.000.000 EUR. Komisija je zato tožeči stranki vrnila znesek 55.663.003 EUR, skupaj z obrestmi v višini 988.620 EUR. Znesek 55.663.003 EUR je bil izračunan tako, da sta se seštel znesek, ki je bil Komisiji plačan po ukinitvi bančne garancije, in sicer 48.263.003 EUR, in znesek 7.400.000 EUR. Ta zadnji znesek je bil izračunan tako, da se je od zneska 111.000.000 EUR, ki je bil plačan takoj, odštel znesek nazadnje dolgovanega globe, to je 103.600.000 EUR.

ii) *Zatrjevano plačilo stroškov bančne garancije in domnevna vzročna zveza*

- 87 Tožeča stranka trdi, da je med 4. marcem 2008, dnem začetka učinkovanja bančne garancije, in 2. avgustom 2013, dnem ukinitve navedene garancije, plačala stroške bančne garancije v skupnem znesku 1.547.000 EUR. Te stroške naj bi povzročila kršitev načela enakega obravnavanja. Če bi namreč Komisija že v odločbi C(2007) 5791 določila znesek globe v višini 103.600.000 EUR, bančna garancija nikoli ne bi bila potrebna. Poleg tega bi bilo treba, če to razlogovanje ne bi bilo sprejeto, vsekakor tožeči stranki dodeliti odškodnino v višini 1.268.935 EUR, kar bi ustrezalo stroškom bančne garancije, plačanim v obdobju med 12. februarjem 2010, datumom, na katerega bi morala biti izdana sodba Splošnega sodišča v zadevi T-82/08, ter 2. avgustom 2013, datumom začetka učinkovanja ukinitve bančne garancije.
- 88 Komisija te trditve izpodbija.
- 89 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da je imela tožeča stranka, ki je vložila tožbo zoper odločbo C(2007) 5791, to izbiro: plačati globo, ko bi jo bilo mogoče od nje izterjati, skupaj z zamudnimi obrestmi, če bi te nastale, po stopnji, določeni v odločbi C(2007) 5791; predlagati odlog izvršitve odločbe na podlagi člena 242 ES ter členov 104 in naslednjih Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991 ali pridobiti bančno garancijo, namenjeno jamstvu plačila globe in zamudnih obresti, v skladu s pogoji, ki jih določi Komisija (glej v tem smislu sodbi z dne 14. julija 1995, CB/Komisija, T-275/94, EU:T:1995:141, točka 54, in z dne 21. aprila 2005, Holcim (Nemčija)/Komisija, T-28/03, EU:T:2005:139, točka 122).
- 90 Odločitev o pridobitvi bančne garancije za del zneska globe, naložene z odločbo C(2007) 5791, in o plačilu drugega dela te globe je bila v prosti presoji tožeče stranke ter nikakor ni bila obvezna. Drugače povedano, nič ni preprečevalo tožeči stranki, da bi ob izteku roka, določenega v odločbi

C(2007) 5791, plačala cel znesek globe, kljub vložitvi tožbe zoper to odločbo pri Splošnem sodišču (glej v tem smislu sodbo z dne 8. julija 2008, Knauf Gips/Komisija, T-52/03, neobjavljena, EU:T:2008:253, točka 498).

- 91 Kot je razvidno iz tožbe, se je tožeča stranka po sprejetju odločbe C(2007) 5791 odločila, da ne bo v celoti izvršila obveznosti takojšnjega plačila globe, temveč bo pridobila bančno garancijo za del zneska globe v skladu z možnostjo, ki jo je ponudila Komisija.
- 92 Tožeča stranka torej ne more veljavno trditi, da so stroški bančne garancije, ki jih je plačala, neposredna posledica nezakonitosti odločbe C(2007) 5791. Škoda, ki jo zatrjuje, je namreč neposredna in prepričljiva posledica njene odločitve po sprejetju odločbe C(2007) 5791, da ne bo izvršila obveznosti plačila celotne globe. Če bi se tožeča stranka odločila za takojšnje plačilo celotnega zneska globe, ji ne bi bilo treba plačati stroškov bančne garancije za znesek neplačane globe (glej v tem smislu sodbo z dne 21. aprila 2005, Holcim (Nemčija)/Komisija, T-28/03, EU:T:2005:139, točki 123 in 124; sklepa z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 38, in z dne 4. septembra 2009, Inalca in Cremonini/Komisija, T-174/06, neobjavljen, EU:T:2009:306, točki 91 in 92).
- 93 Ne da bi bilo treba odločiti o trditvi Komisije, da je tožeča stranka morda prispevala k nastanku škode, je torej treba ugotoviti, da dovolj neposredna vzročna zveza med domnevno dovolj resno kršitvijo načela enakega obravnavanja, storjeno v odločbi C(2007) 5791, in plačilom stroškov bančne garancije, ne obstaja.
- 94 Zato je treba predlog za povračilo zatrjevane škode zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791, v delu, v katerem se nanaša na plačilo stroškov bančne garancije, zavrniti.

iii) Zatrjevani izgubljeni dobiček in domnevna vzročna zveza

- 95 Tožeča stranka najprej pojasnjuje, da so obresti, ki jih je Komisija plačala na del zneska globe, za katerega je bilo v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), nazadnje razsojeno, da je neupravičen, znašale 988.620 EUR za celotno obdobje od marca 2008 do novembra 2014.
- 96 Tožeča stranka nato trdi, da je znesek teh obresti veliko nižji od dohodka, ki bi ga lahko imela, če bi znesek, za katerega je Sodišče razsodilo, da je neupravičen, vložila v svoje dejavnosti, ne pa ga plačala Komisiji. V utemeljitev te trditve je tožeča stranka predložila poročilo revizijskega in svetovalnega podjetja, ki je izračunalo povprečni ponderirani strošek njenega kapitala. Uporaba povprečnega ponderiranega stroška kapitala naj bi temeljila na tem, da mora družba zaslužiti vsaj za strošek svojega kapitala, ta strošek pa pomeni najnižji donos, ki ga investitorji zahtevajo za investiranje v to družbo in ne drugo. Če se za znesek 7.400.000 EUR med 4. marcem 2008 in 27. julijem 2013 ter nato za znesek 48.263.003 EUR med 27. julijem 2013 in 12. novembrom 2014 uporabi tako opredeljeno povprečje skrajnih vrednosti ponderiranega stroška kapitala tožeče stranke, bi tožeča stranka zaslužila vsaj 10.281.000 EUR. Obresti, ki jih je decembra 2014 plačala Komisija, so znašale približno 989.000 EUR, zato naj bi iz tega izhajalo, da je tožeča stranka utrpela izgubo dobička v višini 9.292.000 EUR.
- 97 Nazadnje, če v odločbi C(2007) 5791 ne bi bila storjena kršitev načela enakega obravnavanja, naj ne bi bilo sporno, da ta izgubljeni dobiček ne bi obstajal.
- 98 Komisija te trditve izpodbija.

- 99 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Splošno sodišče v okviru ukrepov procesnega vodstva, določenih v členu 89 Poslovnika, tožečo stranko pozvalo, naj predloži dokazne listine, s katerimi bi dokazala, da je Komisiji marca 2008 plačala znesek 111.000.000 EUR, znesek 48.263.003 EUR pa julija 2013, kot je zatrjevala v tožbi.
- 100 Prvič, iz dokumentov, ki jih je tožeča stranka predložila v odgovor na ta poziv, je razvidno, da je družba Guardian Industries marca 2008 Komisiji plačala 20.000.000 EUR, in ne tožeča stranka.
- 101 Drugič, iz dokumentov, ki jih je predložila tožeča stranka, je videti, da je marca 2008 Komisiji res plačala znesek 91.000.000 EUR. Vendar je pred tem plačilom, in sicer od januarja 2008, tožeča stranka z vsako od sedmih operativnih odvisnih družb sklenila sporazum, da bi vsaka od teh od 31. decembra 2007 z računovodskega in finančnega vidika nosila del zneska globe, naložene z odločbo C(2007) 5791. Poleg tega je bil s sporazumi, sklenjenimi decembra 2008, med tožečo stranko in njenimi odvisnimi družbami znesek 91.000.000 EUR, ki ga je plačala tožeča stranka, dokončno razdeljen na vsako od teh odvisnih družb.
- 102 Tretjič, z dokumenti, ki jih je predložila tožeča stranka, je potrjeno, da je julija 2013 vsaka od teh sedmih operativnih odvisnih družb tožeče stranke Komisiji neposredno plačala del zneska 48.263.000 EUR.
- 103 Iz tega je razvidno, da tožeča stranka ni osebno nosila stroška, povezanega s plačilom globe, naložene z odločbo C(2007) 5791. Tožeča stranka torej očitno ne more trditi, da je utrpela resnično in gotovo škodo, ki bi pomenila razliko med na eni strani obrestmi, ki jih je Komisija plačala na del zneska globe, za katerega je Sodišče v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), nazadnje razsodilo, da je neupravičen, in na drugi strani dobičkom, ki bi ga lahko imela, če bi zadevni znesek vložila v svoje dejavnosti, ne pa ga plačala Komisiji.
- 104 Tega sklepa ni mogoče omajati s trditvijo tožeče stranke, ki se najprej nanaša na to, da se je z odločbo C(2007) 5791 štelo, da je družba Guardian eno samo podjetje, ter dalje na to, da so te zneske plačali subjekti, ki pripadajo podjetju Guardian.
- 105 Prvič, tožeča stranka namreč ni predložila nobenega dokumenta, s katerim bi bila v tej tožbi pooblaščen za zastopati teh svojih sedem operativnih odvisnih družb, ki je vsaka plačala del zneska globe, naložene z odločbo C(2007) 5791.
- 106 Drugič, tožeča stranka niti ni predložila dokumenta, s katerim bi bila v tej tožbi pooblaščen za zastopati družbo Guardian Industries. V zvezi s tem tožeča stranka ne more uveljaviti internega obvestila, domnevno z dne 15. novembra 2015, ki naj bi ga nanjo naslovila družba Guardian Industries. Tega obvestila namreč niso podpisali zakoniti zastopniki družbe Guardian Industries. V tem obvestilu tudi ni nobenega izrecnega pooblastila, danega tožeči stranki, da bi v okviru tega postopka zastopala družbo Guardian Industries. V tem obvestilu je namreč določeno zgolj to, da če so tožeči stranki povrnjeni stroški bančne garancije, bo ta družbi Guardian Industries plačala 18 % tega povračila. Nazadnje je treba dodati, da v obravnavani zadevi sporazum o delitvi odgovornosti, sklenjen marca 2008 med družbo Guardian Industries in tožečo stranko, ni upošteven, ker se je ta nanašal na plačilo globe, ki jo je naložila Komisija, ne pa na to odškodninsko tožbo.
- 107 Zato je treba predlog za povračilo izgubljenega dobička, ki naj bi ga utrpela tožeča stranka zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791, zavriniti.

2) *Zatrjevana nepremoženjska škoda in domnevna vzročna zveza*

- 108 Tožeča stranka trdi, da je od 28. novembra 2007, dneva sprejetja odločbe C(2007) 5791, do 12. novembra 2014, dneva izdaje sodbe Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), zaradi kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v navedeni odločbi, nastal zavajajoč vtis o njeni vlogi pri kršitvi. Za to oškodovanje bi morala prejeti odškodnino, ki ustreza 10 % zneska globe, ki je bila sprva naložena tožeči stranki.
- 109 Komisija te trditve izpodbija.
- 110 V zvezi s tem je treba navesti, da zatrjevano oškodovanje ugleda ni povezano z zavajajočim vtisom, da je tožeča stranka sodelovala pri kršitvi pravil o konkurenci. Poleg tega se je tožba, vložena v zadevi T-82/08 pri Splošnem sodišču, nanašala zgolj na delno razglasitev ničnosti odločbe C(2007) 5791. Tožeča stranka niti ni v okviru pritožbe v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), izpodbijala presoje Splošnega sodišča, s katero je bil predlog za razglasitev delne ničnosti zavrjen.
- 111 Zatrjevano oškodovanje ugleda je tako vključevalo zgolj to, da je zaradi odločbe C(2007) 5791 nastal zavajajoč vtis o vlogi tožeče stranke pri kršitvi, v kateri je ta dejansko sodelovala. Ta zavajajoči vtis je posledica tega, da je bila globa, naložena tožeči stranki, večja od globe, naložene drugim udeležencem v kršitvi (glej točko 67 zgoraj).
- 112 Prvič, trditve tožeče stranke niso podprte z dokazi, s katerimi bi bilo dokazano, da bi lahko teža domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791, vplivala na ugled bolj, kot bi nanj vplivalo njeno sodelovanje pri kartelu.
- 113 V teh okoliščinah tožeča stranka ni dokazala, da je bila domnevna dovolj resna kršitev načela enakega obravnavanja, storjena v odločbi C(2007) 5791, taka, da bi povzročila oškodovanje njenega ugleda.
- 114 Drugič, tudi ob domnevanju, da je bilo zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791 – kar zadeva izračun zneska globe, naložene tožeči stranki – oškodovan njen ugled, bi bilo treba ugotoviti, da bi bila ob upoštevanju narave in teže te kršitve nepremoženjska škoda, ki jo je utrpela tožeča stranka, zadostno povrnjena z razglasitvijo ničnosti navedene odločbe in z znižanjem globe, ki ga je Sodišče izreklo v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363). To velja še toliko bolj, ker je tožeča stranka zoper odločbo C(2007) 5791 lahko vložila tožbo in ker je bilo glede sodbe z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), na dan njene razglasitve objavljeno sporočilo za medije, kar je kazalo na to, da je Sodišče Unije nazadnje znižalo znesek globe, naložene tožeči stranki zaradi njene vloge v kartelu ravnega stekla, z zneska 148.000.000 EUR na 103.600.000 EUR.
- 115 Zato je treba predlog za povračilo nepremoženjske škode, ki naj bi bila tožeči stranki povzročena z domnevno dovolj resno kršitvijo načela enakega obravnavanja, storjeno v odločbi C(2007) 5791, zavrni.
- 116 Zato je treba na podlagi sodne prakse, navedene v točki 76 zgoraj, predlog za povračilo domnevne škode, povzročene z domnevno dovolj resno kršitvijo načela enakega obravnavanja, storjeno v odločbi C(2007) 5791, zavrni v celoti.

b) Predlog za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08)

- 117 Tožeča stranka trdi, da napaka, storjena v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), pomeni dovolj resno kršitev načela enakega obravnavanja in da ji je navedena kršitev povzročila škodo.
- 118 Najprej, ne bi naj bilo namreč sporno, da lahko zaradi sodbe Splošnega sodišča nastane nepogodbena odgovornost Unije. Prvič, Sodišče naj bi priznalo pravico tožeče stranke do odškodnine v primeru kršitve razumnega roka sojenja. Drugič, ta odgovornost naj bi bila posledica sodne prakse Sodišča, v skladu s katero lahko sodišča države članice vzpostavijo odgovornost te države, kadar tožeči stranki odvzamejo pravico, ki jo ima na podlagi prava Unije (sodba z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513).
- 119 Dalje, Splošno sodišče naj ne bi imelo nikakršnega polja proste presoje in naj ne bi imelo možnosti potrditi – kot je storilo – izključitve interne prodaje v odločbi C(2007) 5791, če bi bil s tem sankcioniran edini naslovnik te odločbe, ki ni bil vertikalno povezan, to je tožeča stranka.
- 120 Nazadnje, glede na ustaljeno sodno prakso o obveznosti upoštevanja interne prodaje naj ne bi bilo sporno, da je bilo s sodbo z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), očitno kršeno načelo enakega obravnavanja.
- 121 Sodišče Evropske unije izpodbija te trditve.
- 122 V zvezi s tem je treba poudariti, da odgovornost Unije ne more nastati zaradi vsebine sodne odločbe, ki je ni izdalo sodišče Unije, ki odloča na zadnji stopnji, in zoper katero je torej lahko vložena pritožba.
- 123 Poleg tega je v obravnavani zadevi napako, storjeno v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), Sodišče popravilo v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), potem ko je tožeča stranka vložila pravno sredstvo.
- 124 Vendar je treba pojasniti, da presoja iz točke 122 zgoraj ne vpliva na možnost tožeče stranke, da v izjemnih primerih predlaga odgovornost Unije zaradi resnega sodnega nedelovanja, zlasti postopkovne ali upravne narave, ki vpliva na dejavnost sodišča Unije. Tožeča stranka pa v okviru tega predloga, ki se nanaša na vsebino sodne odločbe, takšnega nedelovanja ni zatrjevala.
- 125 Zato je treba predlog za povračilo domnevne škode, povzročene z domnevno resno kršitvijo načela enakega obravnavanja, storjeno v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), zavriniti.
- 126 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba predloga za povračilo škode, ki naj bi jo tožeča stranka utrpela zaradi, prvič, domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v odločbi C(2007) 5791, in drugič, domnevne dovolj resne kršitve načela enakega obravnavanja, storjene v sodbi z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), zavriniti.

2. Predlog za povračilo škode, ki naj bi nastala zaradi domnevne kršitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08

- 127 Prvič, tožeča stranka trdi, da je bil kršen razumni rok sojenja zaradi trajanja postopka v zadevi T-82/08. Drugič, trdi, da ji je ta kršitev povzročila škodo, ki jo je treba povrniti.

a) *Domnevna kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08*

- 128 Tožeča stranka trdi, da je bil kršen razumni rok sojenja zaradi trajanja postopka v zadevi T-82/08, kar pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila Unije, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom.
- 129 Sodišče Evropske unije izpodbija te trditve. Prvič, ne bi naj bilo namreč mogoče šteti, da je bilo v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), dokončno odgovorjeno na vprašanje o obstoju kršitve pravice do sojenja v razumnem roku. Drugič, trditev tožeče stranke, da je razumni rok sojenja v zadevi T-82/08 dve leti, naj bi bila popolnoma nerealna glede na povprečno trajanje postopkov pri Splošnem sodišču, ugotovljeno za obdobje med letoma 2006 in 2010 v zadevah, ki se nanašajo na uporabo konkurenčnega prava. Tretjič, ali gre za razumni rok sojenja, naj ne bi bilo mogoče presojati na podlagi pavšalnega trajanja in bi ga bilo treba presojati glede na okoliščine posamezne zadeve, zlasti glede na morebiten obstoj neobičajno dolgega obdobja nedejavnosti. Četrto, glede časa med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela postopka naj bi bilo morebitno nepojasnjeno obdobje nedelovanja pri obravnavanju zadeve T-82/08 veliko krajše, kot trdi tožeča stranka. Čas treh let in petih mesecev med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela postopka v zadevi T-82/08 naj bi le za 11 mesecev presegel povprečno trajanje te faze postopka, ugotovljeno za obdobje med letoma 2008 in 2011 v zadevah, ki so se nanašale na uporabo konkurenčnega prava. Poleg tega bi bilo treba upoštevati zapletenost konkurenčnih zadev, večjezično okolje, v katerem deluje Sodišče Evropske unije, in omejeni mandat sodnikov.
- 130 Poudariti je treba, da člen 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah med drugim določa, da ima „[v]sakdo pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče“.
- 131 V obravnavani zadevi podrobna preučitev spisa v zadevi T-82/08 pokaže, kot je Sodišče pravilno poudarilo v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), da nobena okoliščina navedene zadeve ne more upravičiti približno štiri leta in sedem mesecev trajajočega postopka v zadevi T-82/08.
- 132 Prvič, spomniti je treba, da se je zadeva T-82/08 nanašala na spor v zvezi z obstojem kršitve pravil o konkurenci ter da imata v skladu s sodno prakso temeljna zahteva po pravni varnosti, ki mora biti zagotovljena gospodarskim subjektom, in cilj, da se zagotovi neizkrivljena konkurenca na notranjem trgu, velik pomen ne samo za tožečo stranko in njene konkurente, ampak tudi za tretje osebe, ker je zadevnih oseb veliko in so finančni interesi precejšnji (sodba z dne 16. julija 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, točka 186).
- 133 Drugič, ugotoviti je treba, da je v zadevi T-82/08 obdobje treh let in petih mesecev oziroma enainštiridesetih mesecev preteklo med koncem pisnega dela postopka, določenega z vložitvijo dopisa 3. julija 2008, v katerem je tožeča stranka Splošno sodišče obvestila, da se odreka vložitvi replike, ter dnevom začetka ustnega dela postopka, to je 13. decembrom 2011.
- 134 Razumnost tega obdobja je odvisna zlasti od zapletenosti spora ter ravnanja strank in pojavljanja postopkovnih vprašanj.
- 135 Glede zapletenosti spora, najprej, 15-mesečno obdobje med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela postopka je načeloma primerno obdobje za obravnavo zadev, ki se nanašajo na uporabo konkurenčnega prava, kot je zadeva T-82/08. Dalje, vzporedna obravnava povezanih zadev v obravnavani zadevi ne more upravičiti podaljšanja obdobja med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela tega postopka. Nazadnje, dejanska, pravna in postopkovna zapletenost zadeve T-82/08 ne more upravičiti daljšega trajanja v obravnavanem primeru. V zvezi s tem je treba zlasti ugotoviti, da med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela postopka

postopek ni bil ne prekinjen ne odložen, ker bi Splošno sodišče sprejelo kakršen koli ukrep procesnega vodstva (glej v tem smislu sodbo z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, T-577/14, EU:T:2017:1, točke od 65 do 74).

- 136 Kar zadeva ravnanje strank in pojavljanje postopkovnih vprašanj, na čas med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela postopka v zadevi T-82/08 nikakor ni vplivalo tako ravnanje ali taki dogodki.
- 137 Zato je ob upoštevanju okoliščin v zadevi T-82/08 treba odločiti, da obdobje 41 mesecev med koncem pisnega dela postopka in dnem začetka ustnega dela postopka kaže na obdobje neupravičene nedejavnosti 26 mesecev.
- 138 Tretjič, preučitev spisa v zadevi T-82/08 ni razkrila nobene okoliščine, na podlagi katere bi bilo mogoče sklepati na obstoj obdobja neupravičene nedejavnosti, prvič, med datumom vložitve tožbe in koncem pisnega dela postopka, ter drugič, med dnem začetka ustnega dela postopka in razglasitvijo sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494).
- 139 Iz tega sledi, da je bil s postopkom v zadevi T-82/08, ki se je končal z razglasitvijo sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), kršen člen 47, drugi odstavek, Listine o temeljnih pravicah, ker je postopek za 26 mesecev presegel razumni rok sojenja, kar pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila Unije, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom.

b) Zatrjevana škoda in domnevna vzročna zveza

- 140 Tožeča stranka trdi, da ji je kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 med 12. februarjem 2010, dnem, ko bi morale Splošno sodišče razglasiti sodbo, in 27. septembrom 2012, dnem, ko je bila ta sodba dejansko razglašena, povzročila premoženjsko in nepremoženjsko škodo.
- 141 Utemeljenost teh trditvev je treba presoditi glede na sodno prakso, navedeno v točkah 81 in 82 zgoraj.

1) Zatrjevana nepremoženjska škoda in domnevna vzročna zveza

- 142 Prvič, tožeča stranka trdi, da je bil njen ugled oškodovan za 14.800.000 EUR, ker je med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012 nepravilno veljala za nosilko povečane odgovornosti za kršitev, sankcionirano v odločbi C(2007) 5791 (glej točko 67 zgoraj). Drugič, kršitev načela enakega obravnavanja, ki jo je storila Komisija v odločbi C(2007) 5791, naj bi bila v obdobju od 12. februarja 2010 do 27. septembra 2012 resnejša, saj gre za obdobje, v katerem naj bi bil v postopku v zadevi T-82/08 kršen razumni rok sojenja. Tretjič, na podlagi sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice naj bi obstajala močna, vendar izpodbojna domneva, da predolgo trajanje postopka povzroči nepremoženjsko škodo. Četrto, škoda, ki jo je utrpela tožeča stranka, bi morala biti ocenjena na 10 % zneska globe, ki ji je bila prvotno naložena z odločbo C(2007) 5791. Na eni strani naj bi namreč priznanje odškodnine temeljilo na znesku globe, ki ji je bila naložena med trajanjem kršitve razumnega roka sojenja. Na drugi strani naj bi bil znesek 5 %, ki ga je Splošno sodišče priznalo v nekaterih zadevah, ki so se nanašale na to, da je Komisija kršila razumni rok, prenizek.
- 143 Sodišče Evropske unije izpodbija te trditve. Podredno navaja, da bi bilo treba nepremoženjsko škodo, ki jo je mogoče povrniti, oceniti na največ 5000 EUR.

- 144 Prvič, tudi ob domnevanju, da tožeča stranka v obravnavani zadevi s trditvami navaja, da se je glede nje dlje časa dojemalo, da ima zaradi kršitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 posebno odgovornost pri kršitvi, te trditve niso podprte z dokazi, s katerimi bi bilo dokazano, da bi lahko teža kršitve razumnega roka sojenja na njen ugled bolj vplivala kot odločba C(2007) 5791.
- 145 V teh okoliščinah tožeča stranka ni dokazala, da je kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 taka, da bi oškodovala njen ugled.
- 146 Drugič in vsekakor pa bi ugotovitev kršitve razumnega roka sojenja, opravljena zgoraj v točki 139, glede na predmet in težo te kršitve zadostovala za odpravo posledic oškodovanja ugleda, ki ga zatrjuje tožeča stranka.
- 147 Ob upoštevanju zgoraj navedenega tožeča stranka ni dokazala, da je bila kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 taka, da bi oškodovala njen ugled, vsekakor pa bi ugotovitev kršitve razumnega roka sojenja, opravljena zgoraj v točki 139, glede na predmet in težo te kršitve zadostovala za odpravo posledic oškodovanja ugleda, ki ga zatrjuje tožeča stranka.
- 148 Zato je treba predlog za povračilo škode zaradi domnevnega oškodovanja ugleda tožeče stranke zavrniti.

2) Zatrjevana premoženjska škoda in domnevna vzročna zveza

- 149 Tožeča stranka trdi, da ji je kršitev razumnega roka sojenja med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012 povzročila dve vrsti premoženjske škode, in sicer prvič, škodo, ki ustreza plačilu dodatnih stroškov bančne garancije, in drugič, škodo, ki ustreza izgubljenemu dobičku, navedenemu v točki 24 zgoraj.
- 150 Najprej je treba glede na uvodne ugotovitve iz točk 85 in 86 zgoraj preučiti premoženjsko škodo, ki jo zatrjuje tožeča stranka, in domnevno vzročno zvezo med to škodo in kršitvijo razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08.

i) Zatrjevani izgubljeni dobiček in domnevna vzročna zveza

- 151 Tožeča stranka najprej pojasnjuje, da naj bi obresti, ki jih je Komisija plačala po sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), znašale 224.000 EUR za obdobje med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012. Nato tožeča stranka z uporabo povprečja skrajnih vrednosti ponderiranega stroška kapitala, opredeljenega v točki 96 zgoraj, v znesku 7.400.000 EUR trdi, da bi med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012 zaslužila vsaj 1.895.000 EUR. Obresti, ki jih je plačala Komisija, naj bi znašale 224.000 EUR, zato naj bi tožeča stranka utrpela izgubo dobička v višini 1.671.000 EUR. Nazadnje, kršitev razumnega roka sojenja naj bi bil dovolj neposreden in odločilen vzrok izgubljenega dobička, ki ga zatrjuje tožeča stranka. Namreč, če bi bil razumni rok sojenja v zadevi T-82/08 spoštovan, bi imela tožeča stranka zneske, za katere je Sodišče v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), štelo, da so neupravičeni, prej na voljo.
- 152 Sodišče Evropske unije izpodbija te trditve.
- 153 V zvezi s tem je iz točk od 99 do 103 zgoraj razvidno, da tožeča stranka ni osebno nosila stroška, povezanega s plačilom globe, naložene z odločbo C(2007) 5791. Tožeča stranka torej očitno ne more trditi, da je med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012 utrpela resnično in gotovo škodo, ki bi pomenila razliko med obrestmi, ki jih je Komisija plačala na del zneska globe, za katerega je Sodišče

v sodbi z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), nazadnje rzsodilo, da je neupravičen, na eni strani in dobičkom, ki bi ga lahko imela, če bi zadevni znesek vložila v svoje dejavnosti, ne pa ga plačala Komisiji, na drugi strani.

154 Zato je treba ob uporabi sodne prakse, navedene v točki 76 zgoraj, predlog za povračilo izgubljenega dobička, ki ga zatrjuje tožeča stranka, zavrniti, ne da bi bilo treba presojati obstoj domnevne vzročne zveze.

ii) *Zatrjevano plačilo stroškov bančne garancije in domnevna vzročna zveza*

155 Tožeča stranka predlaga povračilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi plačila dodatnih stroškov bančne garancije v obdobju od 12. februarja 2010 do 27. septembra 2012.

156 Sodišče Evropske unije navaja, da tožeča stranka ni dokazala, da obstaja dovolj neposredna vzročna zveza med stroški bančne garancije, plačanimi med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012, in domnevno kršitvijo razumnega roka sojenja. Najprej, ta premoženjska škoda naj bi namreč izhajala iz odločitve tožeče stranke, da ne izvrši takoj svoje obveznosti plačila celotnega zneske globe. Dalje, ob upoštevanju opredelitve vzročne zveze na podlagi prava Unije naj obstoja vzročne zveze ne bi bilo mogoče dokazati le na podlagi ugotovitve, da tožeči stranki, če razumni rok sojenja ne bi bil prekoračen, ne bi bilo treba plačati stroškov bančne garancije za obdobje, ki ustreza tej prekoračitvi. Nazadnje, tudi če bi bilo treba uporabiti opredelitev vzročne zveze, ki jo predlaga tožeča stranka, okoliščina, da je ta garancijo ukinila 2. avgusta 2013, to je 10 mesecev po razglasitvi sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), in 16 mesecev pred razglasitvijo sodbe z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), naj bi potrjevala neobstoj neposredne vzročne zveze med obdobjem, v katerem je tožeča stranka predložila bančno garancijo, in kakršno koli zamudo pri obravnavi v zadevi T-82/08.

157 V zvezi s tem je treba, prvič, navesti, da tožeča stranka v tožbi trdi, da je med 12. februarjem 2010 in 27. septembrom 2012 plačala stroške bančne garancije v višini 936.000 EUR. V utemeljitev svojega predloga je predložila bančni dokument s podrobnostmi o četrtletnih provizijah, plačanih banki med trajanjem postopka T-82/08.

158 Vendar je tožeča stranka v odgovor na zahtevo Splošnega sodišča, postavljeno v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89 Poslovnika, pojasnila, da je bilo 82 % stroškov bančne garancije, navedenih v tožbi, zaračunanih njej, 18 % navedenih stroškov pa je bilo zaračunanih družbi Guardian Industries.

159 Iz tega sledi, da je tožeča stranka dokazala zgolj to, da je utrpela resnično in gotovo škodo, ki vključuje plačilo 82 % stroškov bančne garancije, plačanih v obdobju, ki ustreza času, za kolikor je bil razumni rok sojenja v zadevi T-82/08 prekoračen. Poleg tega, in kot je razvidno iz točke 106 zgoraj, tožeča stranka ni dokazala, da je bila pooblaščen, da v tem postopku zastopa družbo Guardian Industries.

160 Drugič, obstaja vzročna zveza med kršitvijo razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 in nastankom škode, ki jo je imela tožeča stranka, ker je plačala stroške bančne garancije v obdobju, ki ustreza času, za kolikor je bil razumni rok sojenja prekoračen. Poleg tega je treba v obravnavani zadevi najprej navesti, da kršitev razumnega roka sojenja, ko je tožeča stranka 12. februarja 2008 vložila tožbo v zadevi T-82/08 in ko je februarja 2008 – z učinkom od 4. marca 2008 – pridobila bančno garancijo, ni bila predvidljiva. Poleg tega je tožeča stranka lahko upravičeno pričakovala, da bo njena tožba obravnavana v razumnem roku. Dalje, do prekoračitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 je prišlo po prvotni odločitvi tožeče stranke, da pridobi bančno garancijo. Prvotna odločitev tožeče stranke, da ne bo takoj plačala dela globe, naložene z odločbo C(2007) 5791, in da bo pridobila bančno garancijo, tako ni mogla prekiniti zveze med časom, za kolikor je bil razumni rok sojenja prekoračen, in

plačilom stroškov bančne garancije v obdobju, ki ustreza tej prekoračitvi (glej v tem smislu sodbo z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, T-577/14, EU:T:2017:1, točke od 115 do 121).

- 161 Iz tega sledi, da obstaja dovolj neposredna vzročna zveza med kršitvijo razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 in škodo, ki jo je tožeča stranka utrpela zaradi plačila dodatnih stroškov bančne garancije v obdobju, ki ustreza času, za kolikor je bil ta rok prekoračen.

iii) *Ocena nastale škode*

- 162 Prvič, spomniti je treba, da je trajanje postopka za 26 mesecev preseglo razumni rok sojenja v zadevi T-82/08 (glej točke od 134 do 139 zgoraj).

- 163 Drugič, iz dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka, je razvidno, da je tožeča stranka v 26 mesecih pred razglasitvijo sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), osebno plačala te četrletne stroške bančne garancije:

Četrletje	Plačani stroški garancije (EUR)	Trajanje, za katero obstaja možnost povrnitve škode (v mesecih)	Škoda, ki jo je mogoče povrniti (EUR)
3/2010	72.523,66	2	48.349,11
4/2010	72.523,66	3	72.523,66
1/2011	48.874,64 + 23.137,15	3	72.011,79
2/2011	75.195,73	3	75.195,73
3/2011	76.022,06	3	76.022,06
4/2011	76.022,06	3	76.022,06
1/2012	52.884, 91+ 23 337,53 +23.337,5323232323.337,53.	3	76.222,44
2/2012	78.656,11	3	78.656,11
3/2012	79.520,47	3	79.520,47
		Skupaj	654.523,43

- 164 Iz tega sledi, da so v 26 mesecih pred razglasitvijo sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), stroški bančne garancije, ki jih je plačala tožeča stranka, znašali 654.523,43 EUR.

- 165 Ob upoštevanju navedenega je treba tožeči stranki dodeliti odškodnino v višini 654.523,43 EUR za povrnitev premoženjske škode, ki ji jo je povzročila kršitev razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08 in ki zajema plačilo dodatnih stroškov bančne garancije.

3) *Obresti*

- 166 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj poleg zneska odškodnine, ki bi ji bila dodeljena, dodeli tudi obresti od 12. februarja 2010 po povprečni obrestni meri, ki jo je ECB uporabljala v upoštevnem času za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki.

- 167 V zvezi s tem je treba razlikovati med kompenzacijskimi in zamudnimi obrestmi (sodba z dne 27. januarja 2000, Mulder in drugi/Svet in Komisija, C-104/89 in C-37/90, EU:C:2000:38, točka 55).
- 168 Prvič, kar zadeva kompenzacijske obresti, skupaj z odškodnino, dolgovano tožeči stranki zaradi povrnitve premoženjske škode, je mogoče dodeliti take obresti za obdobje med 27. julijem 2010, to je za 26 mesecev pred razglasitvijo sodbe z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494), in datumom razglasitve te sodbe. Poleg tega, ker ni tožeča stranka predložila nobenega dokaza, s katerim bi bilo mogoče dokazati, da so lahko zaradi stroškov bančne garancije, ki jih je plačala med 27. julijem 2010 in 27. septembrom 2012, nastale obresti po obrestni meri, ki jo je ECB uporabljala za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki, je treba šteti, da se v mejah predloga tožeče stranke izguba vrednosti valute, povezana s pretečenim časom, kaže v letni stopnji inflacije, ki jo je za zadevno obdobje v državi članici, v kateri ima tožeča stranka sedež, ugotovil Eurostat (Statistični urad Evropske unije) (glej v tem smislu sodbo z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, T-577/14, EU:T:2017:1, točke od 168 do 177 in navedena sodna praksa).
- 169 Drugič, kar zadeva zamudne obresti, je treba odškodnino iz točke 165 zgoraj, vključno s kompenzacijskimi obrestmi, ki se k njej prištejejo, povečati za zamudne obresti od razglasitve te sodbe do celotnega plačila. Poleg tega je obrestna stopnja zamudnih obresti, ki jo je določila ECB za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečana za dve odstotni točki, kot predlaga tožeča stranka (glej v tem smislu sodbo z dne 10. januarja 2017, Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, T-577/14, EU:T:2017:1, točke od 178 do 182 in navedena sodna praksa).

4) Ugotovitev glede zneska odškodnine in obresti

- 170 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba tej tožbi ugoditi v delu, v katerem se nanaša na povrnitev škode, ki jo je tožeča stranka utrpela zaradi kršitve razumnega roka sojenja v zadevi T-82/08.
- 171 Odškodnina, ki je tožeči stranki dolgovana za povrnitev škode, ki jo je utrpela zaradi plačila dodatnih stroškov bančne garancije, znaša 654.523,43 EUR, ta znesek pa se poveča za kompenzacijske obresti od 27. julija 2010 do razglasitve te sodbe po letni stopnji inflacije, ki jo je Eurostat ugotovil v državi članici, v kateri ima ta družba sedež.
- 172 Znesek odškodnine iz točke 171 zgoraj, vključno s kompenzacijskimi obrestmi, ki se k njemu prištejejo, se poveča za zamudne obresti v skladu s točko 169 zgoraj.
- 173 V preostalem se tožba zavrne.

IV. Stroški

- 174 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 175 V obravnavani zadevi tožeča stranka ni uspela s predlogoma za povračilo škode, vložanima proti Uniji, ki jo zastopa Komisija. Zato je treba tožeči stranki naložiti plačilo stroškov, ki jih je priglasila Unija, ki jo zastopa Komisija.
- 176 V skladu s členom 134(3) Poslovnika vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka uspe samo deloma. Vendar lahko Splošno sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.

177 V obravnavani zadevi je tožeča stranka s svojimi predlogi v zvezi z Unijo, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, uspela deloma. Vendar večinoma ni uspela glede svojega odškodninskega zahtevka. V teh okoliščinah in ob upoštevanju vseh okoliščin zadeve je treba odločiti, da tožeča stranka na eni strani in Unija, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, na drugi strani nosita svoje stroške.

Iz teh razlogov je,

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji razširjeni senat)

razsodilo:

- 1. Evropska unija, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, mora družbi Guardian Europe Sàrl plačati odškodnino v višini 654.523,43 EUR za povrnitev premoženjske škode, ki jo je ta družba utrpela zaradi kršitve razumnega roka sojenja v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 27. septembra 2012, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494). Ta odškodnina se poveča za kompenzacijske obresti od 27. julija 2010 do razglasitve te sodbe po letni stopnji inflacije, ki jo je Eurostat (Statistični urad Evropske unije) za zadevno obdobje ugotovil v državi članici, v kateri ima ta družba sedež.**
- 2. Odškodnina iz točke 1 se poveča za zamudne obresti od razglasitve te sodbe dalje do popolnega plačila po obrestni stopnji, ki jo je Evropska centralna banka (ECB) določila za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki.**
- 3. V preostalem se tožba zavrne.**
- 4. Guardian Europe nosi stroške, ki jih je priglasila Unija, ki jo zastopa Evropska komisija.**
- 5. Guardian Europe in Unija, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, nosita vsak svoje stroške.**

Papasavvas

Labucka

Bieliūnas

Kreuschitz

Forrester

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 7. junija 2017.

Podpisi

Kazalo